Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 16. oktobra 2019*

„Predhodno odločanje – Direktiva 2003/96/ES – Obdavčitev energentov in električne energije – Člen 21(5), tretji pododstavek – Oprostitev majhnih proizvajalcev električne energije, ki je pogojena z obdavčitvijo proizvedene električne energije – Neobstoj nacionalnega davka na končno porabo električne energije v odobrenem prehodnem obdobju – Člen 14(1)(a) – Obveznost oprostitve za energente in električno energijo, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije“

V zadevi C-270/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil Conseil d'État (državni svet, Francija) z odločbo z dne 13. aprila 2018, ki je na Sodišče prispela 19. aprila 2018, v postopku

UPM France SAS

proti

Premier ministre,

Ministre de l'Action et des Comptes publics,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi E. Regan (poročevalec), predsednik senata, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič in C. Lycourgos, sodniki,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. marca 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za UPM France SAS G. de Cordes, avocat,

– za francosko vlado D. Colas, E. de Moustier in A. Alidière, agenti,

– za špansko vlado A. Rubio González in V. Ester Casas, agenta,

– za Evropsko komisijo A. Armenia in C. Perrin, agentki,

* Jezik postopka: francoščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 23. maja 2019

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 14(1)(a) in člena 21(5), tretji pododstavek, Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 405).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo UPM France SAS (v nadaljevanju: UPM) na eni strani ter Premier ministre (predsednik vlade) in ministre de l'Action et des Comptes publics (minister za javno politiko in javne račune) na drugi glede obdavčitve dobave zemeljskega plina, namenjenega za soproizvodnjo toplote in električne energije.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah od 2 do 5, 24 in 25 Direktive 2003/96 je navedeno:

„(2) Odsotnost določb Skupnosti, s katerimi se nalaga najnižja stopnja obdavčitve za električno energijo in energente razen mineralnih olj, lahko negativno vpliva na pravilno delovanje notranjega trga.

(3) Pravilno delovanje notranjega trga in doseganje ciljev drugih politik Skupnosti zahtevata določitev najnižje ravni obdavčitve na ravni Skupnosti za večino energentov, vključno z električno energijo, zemeljskim plinom in premogom.

(4) Precejšnje razlike v nacionalnih ravneh obdavčitve energije, ki jih uporabljajo države članice se lahko izkažejo kot škodljive za nemoteno delovanje notranjega trga[.]

(5) Določitev ustreznih najnižjih ravni obdavčitve na ravni Skupnosti lahko omogoči zmanjšanje obstoječih razlik v nacionalnih ravneh obdavčitve.

[…]

(24) Državam članicam je dovoljena uporaba nekaterih izjem ali nižjih ravni obdavčitve v primerih, kadar to ni škodljivo za pravilno delovanje notranjega trga in kadar to nima za posledico izkrivljanje konkurence.

(25) Zlasti zaradi spodbujanja uporabe nadomestnih energetskih virov morajo skupna proizvodnja toplotne in električne energije ter obnovljive oblike energije biti deležne ugodnejše obravnave."

4 Člen 1 te direktive določa, da morajo države članice uvesti obdavčitev energentov in električne energije v skladu s to direktivo.

5 Člen 14(1)(a) navedene direktive določa:

„Razen splošnih določb iz Direktive [Sveta] 92/12/EGS [z dne 25. februarja 1992 o splošnem režimu za trošarinske proizvode in o skladiščenju, gibanju in nadzoru takih proizvodov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 179)] o izjemah pri uporabi obdavčenih izdelkov in brez poseganja v druge določbe Skupnosti, države članice izvzamejo iz obdavčitve pod pogoji, ki jih določijo zaradi zagotavljanja pravilne in enotne uporabe takšnih izjem ter preprečevanja kakršnega koli izogibanja, izmikanja ali zlorabe, naslednje energente:

(a) energente in električno energijo, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije ter električno energijo, ki se uporablja za ohranjanje sposobnosti za proizvodnjo električne energije. Vendar pa države članice zaradi okoljske politike lahko navedene izdelke obdavčijo ne oziraje se na najnižje ravni obdavčitve, določene s to direktivo. V takšnem primeru se obdavčitev teh izdelkov ne upošteva pri izpolnjevanju najnižjih ravni obdavčitve za električno energijo, določenih v členu 10.“

6 Člen 15(1)(c) iste direktive določa:

„Brez poseganja v druge določbe Skupnosti lahko države članice pod davčnim nadzorom uporabijo popolne ali delne izjeme glede ravni obdavčitve za:

[…]

(c) energente in električno energijo, uporabljene za skupno proizvodnjo toplotne in električne energije.“

7 Člen 18 Direktive 2003/96 uvaja posebne prehodne ureditve za nekatere države članice. Glede Francoske republike člen 18(10) te direktive določa:

„Francoska republika lahko uporablja popolne ali delne izjeme ali znižanja za energente in električno energijo, ki jo porabijo organi državne, regionalne ali lokalnih oblasti ali drugi subjekti javnega prava, za dejavnosti ali posle, ki jih opravljajo kot organi oblasti, do 1. januarja 2009.

Francoska republika lahko uporabi prehodno obdobje do 1. januarja 2009 za prilagoditev svojega sedanjega sistema obdavčitve električne energije določbam te direktive. V tem obdobju se upoštevanje najnižjih stopenj iz te direktive ugotavlja na podlagi splošne veljavne povprečne lokalne ravni obdavčitve za električno energijo.“

8 Člen 21 navedene direktive določa:

„1. Razen splošnih določb, ki opredeljujejo obdavčljiv dogodek[,] in določb o plačilu, ki jih opredeljuje Direktiva [92/12], znesek davka od energentov prav tako zapade v plačilo ob nastopu enega od obdavčljivih dogodkov iz člena 2(3).

[…]

5. […]

Subjekt, ki proizvaja električno energijo za lastne potrebe, šteje za distributerja. Ne glede na člen 14(1)(a), države članice lahko oprostijo majhne proizvajalce električne energije pod pogojem, da obdavčijo energente, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije.

[…]“

9 Člen 28 Direktive 2003/96 določa, da države članice uporabljajo določbe te direktive od 1. januarja 2004, razen določb člena 16 in člena 18(1) te direktive, ki jih lahko države članice uporabljajo od 1. januarja 2003.

Francosko pravo

10 Člen 266d(1) code des douanes (carinski zakonik) je v različici, ki se je uporabljala od 1. januarja 2004 do 31. decembra 2006, določal:

„Zemeljski plin […] se obdavči z nacionalnim davkom na potrošnjo ob njegovi dobavi končnemu uporabniku.“

11 Člen 266d(3) carinskega zakonika je v različici, ki se je uporabljala od 1. januarja 2006 do 31. decembra 2006, določal:

„[…]

Oproščena je tudi dobava plina, namenjenega za uporabo:

[…]

(c) kot gorivo za proizvodnjo električne energije od 1. januarja 2006, razen dobav plina, ki je namenjen za uporabo v obratih iz člena 266d A.“

12 Člen 266d A carinskega zakonika je v različici, ki se je uporabljala od 1. januarja 2006, določal:

„Dobava zemeljskega plina in mineralnih olj, ki so namenjeni za uporabo v obratih za soproizvodnjo za skupno proizvodnjo toplote in električne energije ali toplote in mehanske energije, je oproščena nacionalnega davka na potrošnjo iz členov 265 in 266d v obdobju petih let od zagona obratov. […]

Ta oprostitev se uporablja za obrate, ki so bili zagnani najkasneje 31. decembra 2007. […]

[…]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

13 Družba UPM za potrebe svoje dejavnosti proizvodnje papirja upravlja obrat za soproizvodnjo toplote in električne energije, ki kot gorivo uporablja zemeljski plin.

14 Zemeljski plin, ki se je družbi UPM dobavljal med 1. januarjem 2004 in 1. aprilom 2008, je bil obdavčen z nacionalnim davkom na porabo zemeljskega plina (v nadaljevanju: NDPZP), ki je določen v členu 266d carinskega zakonika, katerega znesek je dobavitelj te družbe plačal kot posrednik.

15 Ker je družba UPM menila, da bi moral biti delež teh dobav, ki je bil porabljen za proizvodnjo električne energije, tega davka oproščen v skladu s členom 14(1)(a) Direktive 2003/96, je pri tribunal administratif de Cergy-Pontoise (upravno sodišče v Cergyju-Pontoiseu, Francija) vložila zahtevek za vračilo tako plačanega davka in odškodnino za škodo, ki naj bi jo utrpela zaradi zamude Francoske republike pri prenosu te direktive.

16 Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (upravno sodišče v Cergyju-Pontoiseu) je s sodbo z dne 17. julija 2013, potem ko je ustavilo postopek glede zneskov, ki so bili povrnjeni za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. marca 2008, zahtevke družbe UPM v preostalem zavrnilo. Cour administrative

d'appel de Versailles (višje upravno sodišče v Versaillesu, Francija) je s sodbo z dne 15. marca 2016 pritožbo UPM zavrnilo, ker zemeljski plin, ki ga uporablja ta družba, spada izključno na področje uporabe člena 15 navedene direktive, in ne člena 14 te direktive, in ker sistema obdavčitve tega zemeljskega plina ni mogoče ločiti glede na to, ali je namenjen proizvodnji toplote ali proizvodnji električne energije.

17 Družba UPM se je 17. maja 2016 zoper to sodbo pritožila pri predložitvenem sodišču, Conseil d'État (državni svet, Francija).

18 To sodišče navaja, da pritožbeni razlog družbe UPM temelji na sodbi z dne 7. marca 2018, Cristal Union (C-31/17, EU:C:2018:168), v kateri je Sodišče menilo, da je treba člen 14(1)(a) Direktive 2003/96 razlagati tako, da se obvezna oprostitev iz te določbe uporablja za energente, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije, če se ti energenti uporabljajo za skupno proizvodnjo električne energije in toplote v smislu člena 15(1)(c) te direktive.

19 Vendar predložitveno sodišče navaja, da minister za javno politiko in javne račune, ki je tožena stranka v postopku v glavni stvari, trdi, da je obdavčitev, ki je bila naložena družbi UPM, tudi ob predpostavki, da člen 15 Direktive 2003/96 ni edina določba, ki se uporablja za njen položaj, v skladu s cilji te direktive, saj je treba člen 14(1)(a) navedene direktive razlagati ob upoštevanju člena 21(5), tretji pododstavek, te direktive, iz katerega izhaja, da je oprostitev zemeljskega plina, ki se uporablja za proizvodnjo električne energije, pogojena z obdavčitvijo proizvedene električne energije, v obravnavanem primeru pa ne gre za to.

20 Predložitveno sodišče navaja, da je imela Francoska republika na podlagi člena 18(10), drugi pododstavek, Direktive 2003/96 do 1. januarja 2009 na voljo prehodno obdobje za prilagoditev svojega sistema obdavčitve električne energije pred uvedbo usklajene trošarine. Vendar naj bi bil nacionalni davek na končno porabo električne energije uveden šele po začetku veljavnosti zakona št. 2010-1488 z dne 7. decembra 2010 o novi ureditvi trga z električno energijo (JORF z dne 8. decembra 2010, str. 21467).

21 Tako naj Francoska republika v obdobju od 1. januarja 2004 do 31. decembra 2006, ki se obravnava v sporu o glavni stvari, ne bi uvedla nacionalne obdavčitve električne energije. Za porabo električne energije naj bi se zaračunaval samo prispevek javni službi za električno energijo in lokalne dajatve, ki so bili takrat obračunani od neobdavčenega zneska računa za električno energijo. Subjekti, ki proizvajajo električno energijo za lastne potrebe, pa so bili oproščeni lokalne obdavčitve električne energije.

22 Zato je treba po mnenju predložitvenega sodišča ugotoviti, ali je oprostitev, ki jo države članice na podlagi člena 21(5), tretji pododstavek, Direktive 2003/96 lahko zagotovijo majhnim proizvajalcem električne energije, kot trdi minister za javno politiko in javne račune, mogoča v položaju, kot je ta, ki je obstajal v obdobju pred 1. januarjem 2011, v katerem Francoska republika še ni uvedla nacionalne obdavčitve na končno porabo električne energije in posledično niti oprostitve tega davka v korist majhnih proizvajalcev. Po potrebi naj bi bilo treba tudi določiti, v kakšni povezavi je treba med seboj uporabljati določbe člena 14(1)(a) Direktive 2003/96 in člena 21(5), tretji pododstavek, iste direktive, zlasti da bi se ugotovilo, ali te določbe zahtevajo minimalno obdavčitev, ki izhaja bodisi iz obdavčitve proizvedene električne energije ob oprostitvi uporabljenega zemeljskega plina bodisi iz oprostitve plačila davka na proizvodnjo električne energije, pri čemer je država članica dolžna obdavčiti uporabljeni zemeljski plin.

23 V teh okoliščinah je Conseil d'État (državni svet) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:

„1. Ali je treba določbe [člena 21(5), tretji pododstavek, Direktive 2003/96] razlagati tako, da se oprostitev obdavčenja električne energije majhnih proizvajalcev, ki je na podlagi teh določb dovoljena državam članicam, pod pogojem, da obdavčijo energente, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije, lahko uporabi v položaju, kot je [ta iz postopka v glavni stvari], za obdobje pred 1. januarjem 2011, v katerem [Francoska republika], kot ji je dovoljevala ta direktiva, še ni uvedla nacionalnega davka na končno porabo električne energije in posledično tudi ne oprostitve te obdavčitve v korist majhnih proizvajalcev?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, kako je treba povezovati določbe [člena 14(1)(a) navedene direktive] in določbe [njenega člena 21(5), tretji pododstavek,] v zvezi z majhnimi proizvajalci, ki porabljajo električno energijo, ki jo proizvajajo za svojo dejavnost? Zlasti, ali te določbe zahtevajo minimalno obdavčitev, ki izhaja bodisi iz obdavčitve proizvedene električne energije z oprostitvijo uporabljenega zemeljskega plina bodisi iz oprostitve obdavčitve proizvodnje električne energije, pri čemer je država članica zavezana obdavčiti uporabljeni zemeljski plin?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

24 Francoska vlada izpodbija dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, ker naj odgovor na postavljena vprašanja ne bi bil potreben za dejansko rešitev spora o glavni stvari.

25 Po mnenju te vlade je Francoska republika med prehodnim obdobjem, ki ga je imela na voljo za prilagoditev svojega sistema obdavčitve električne energije na podlagi člena 18(10) Direktive 2003/96, lahko ohranila svoj sistem nacionalne obdavčitve električne energije, saj je spoštovala najnižjo raven obdavčitve, določeno s to direktivo.

26 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je le nacionalno sodišče, ki odloča v sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločbo, pristojno, da ob upoštevanju okoliščin zadeve presodi tako potrebo po sprejetju predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, kot tudi upoštevnost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Zato je Sodišče, kadar se postavljena vprašanja nanašajo na razlago pravila prava Unije, načeloma dolžno odločati (sodba z dne 10. decembra 2018, Wightman in drugi, C-621/18, EU:C:2018:999, točka 26 in navedena sodna praksa).

27 Iz tega izhaja, da za vprašanja, ki se nanašajo na pravo Unije, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, le takrat, kadar je očitno, da zahtevana razlaga pravila Unije nima nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, kadar gre za hipotetičen problem oziroma kadar Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na postavljena vprašanja podalo uporabne odgovore (sodba z dne 10. decembra 2018, Wightman in drugi, C-621/18, EU:C:2018:999, točka 27 in navedena sodna praksa).

28 V obravnavani zadevi je treba opozoriti, da je bila pri predložitvenem sodišču vložena pritožba zoper odločbo, s katero je bil zavrnjen zahtevek družbe UPM za vračilo NDPZP iz člena 266d carinskega zakonika, ker je ta družba menila, da bi moral biti delež zemeljskega plina, ki je bil porabljen za proizvodnjo električne energije, v skladu s členom 14(1)(a) Direktive 2003/96 tega davka oproščen.

29 V teh okoliščinah ni razvidno, da bi bila vprašanja za predhodno odločanje očitno neupoštevna, saj se nanašajo na razlago določb prava Unije v okviru spora, ki poteka pred predložitvenim sodiščem.

30 V zvezi s tem ni pomembno, da je imela Francoska republika na podlagi člena 18(10) Direktive 2003/96 na voljo prehodno obdobje za prilagoditev svojega sistema obdavčitve električne energije določbam te direktive, saj se te ugotovitve nanašajo na vsebino odgovorov, ki jih je treba dati na postavljena vprašanja, in ne na njihovo dopustnost.

31 Zato je treba šteti, da so ta vprašanja dopustna.

Prvo vprašanje

32 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, Direktive 2003/96 razlagati tako, da je Francoska republika oprostitev – ki v skladu s to določbo velja za majhne proizvajalce električne energije, če so ob odstopanju od člena 14(1)(a) te direktive energenti, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije, obdavčeni – smela uporabiti v prehodnem obdobju, ki ji je bilo v skladu s členom 18(10), drugi pododstavek, navedene direktive odobreno do 1. januarja 2009 in v katerem ta država članica ni vzpostavila sistema obdavčitve električne energije, določenega v tej direktivi.

33 Iz spisa, predloženega Sodišču, je razvidno, da je za družbo UPM med 1. januarjem 2004 in 1. aprilom 2008 veljala obveznost plačila NDPZP za zemeljski plin, ki ga je uporabila za proizvodnjo električne energije. Poleg tega ni sporno, da se za tako proizvedeno električno energijo niso plačevale lokalne dajatve na električno energijo, ker je bila ta energija namenjena lastni uporabi.

34 Francoska vlada trdi, da je treba v primerih, v katerih je bila proizvedena električna energija dejansko oproščena plačila davka, energente, ki so namenjeni proizvodnji te električne energije, obdavčiti. Z Direktivo 2003/96 naj bi se namreč zahtevala minimalna obdavčitev, ki izhaja bodisi iz obdavčitve proizvedene električne energije ob oprostitvi energentov, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije, bodisi iz minimalne obdavčitve energentov, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije, če je ta oproščena plačila davka.

35 V tem okviru želi predložitveno sodišče izvedeti, ali je obdavčitev zemeljskega plina, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari uporabila za proizvodnjo električne energije – pri čemer Francoska republika ni uvedla ne nacionalnega davka na končno porabo električne energije iz točke 20 te sodbe in posledično tudi ne oprostitve plačila tega davka v korist majhnih proizvajalcev – v skladu s členom 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, Direktive 2003/96.

36 Opozoriti je treba, da Direktiva 2003/96 določa uvedbo usklajene dajatve na energente in električno energijo.

37 V zvezi s tem je na podlagi ciljev te direktive razvidno, da ta določa harmonizirano ureditev obdavčitve energentov in električne energije, katere namen je, kot je razvidno iz uvodnih izjav od 2 do 5 in 24 navedene direktive, med drugim spodbujanje dobrega delovanja notranjega trga v energetskem sektorju, tako da se zlasti preprečijo izkrivljanja konkurence (glej v tem smislu sodbi z dne 7. marca 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, točka 29, in z dne 27. junija 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, točka 34).

38 Zato se je zakonodajalec Unije glede, natančneje, električne energije – kot je to razvidno zlasti iz strani 5 obrazložitve predloga Direktive Sveta o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov (UL 1997, C 139, str. 14) – odločil, da državam članicam v skladu s členom 1 Direktive 2003/96 naloži obdavčitev dobavljene električne energije, temu ustrezno pa morajo biti energenti, ki se uporabijo za proizvodnjo električne energije, oproščeni obdavčitve, zato da se prepreči dvojna obdavčitev električne energije (sodbi z dne 7. marca 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, točka 30, in z dne 27. junija 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, točka 35).

39 Tako člen 14(1)(a), prvi stavek, Direktive 2003/96 določa, da morajo države članice določiti oprostitev za energente in električno energijo, ki se med drugim uporabljajo za proizvodnjo električne energije. V skladu s členom 21(5), prvi pododstavek, te direktive sta električna energija in zemeljski plin, ki se uporabljata za proizvodnjo električne energije, predmet obdavčitve v trenutku dobave s strani distributerja ali redistributerja.

40 Člen 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, navedene direktive kljub temu določa izjemo od teh določb v korist majhnih proizvajalcev, saj lahko države članice določijo oprostitev za električno energijo, ki jo proizvedejo ti majhni proizvajalci, če obdavčijo energente, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije.

41 Člen 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, tako ob odstopanju od tega načela izstopne obdavčitve električne energije daje državam članicam možnost, da določijo oprostitev za električno energijo, ki jo majhni proizvajalci proizvedejo in porabijo za lastne potrebe, če obdavčijo energente, ki se uporabijo za proizvodnjo te električne energije (sodba z dne 27. junija 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, točka 36).

42 Sodišče je v točki 37 sodbe z dne 27. junija 2018, Turbogás (C-90/17, EU:C:2018:498), že presodilo, da določbe navedenega člena 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, ki se nanašajo na majhne proizvajalce, zadevajo izključno podrobna pravila, v skladu s katerimi za električno energijo velja harmonizirani sistem obdavčitve, ki je bil uveden z Direktivo 2003/96, da se zlasti preprečijo administrativni stroški, povezani z obdavčitvijo v teh posebnih okoliščinah.

43 Vendar ni mogoče šteti, da obdavčitev zemeljskega plina iz postopka v glavni izhaja iz sistema obdavčitve – ki pomeni odstopanje – iz člena 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, te direktive za majhne proizvajalce. Francoska republika namreč ni uvedla sistema obdavčitve električne energije, od katerega lahko v skladu s to določbo odstopi.

44 V skladu s členom 18(10), drugi pododstavek, Direktive 2003/96 je imela Francoska republika namreč do 1. januarja 2009 na voljo prehodno obdobje za prilagoditev svojega sistema obdavčitve električne energije določbam te direktive.

45 Do tega datuma je bilo torej spoštovanje najnižje ravni obdavčitve iz Direktive 2003/96 med pravili prava Unije za obdavčitev električne energije edina obveznost, ki je bila naložena Francoski republiki (glej v tem smislu sodbo z dne 25. julija 2018, Messer France, C-103/17, EU:C:2018:587, točka 23).

46 Francoska republika je torej lahko svobodno ohranila svoj sistem obdavčitve električne energije, vzpostavljen pred začetkom veljavnosti Direktive 2003/96.

47 Vendar je Sodišče v točki 31 sodbe z dne 25. julija 2018, Messer France (C-103/17, EU:C:2018:587), že ugotovilo, da Francoska republika za obdobje, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ni spremenila svojega sistema obdavčitve električne energije, da bi uvedla tako trošarino. Iz spisa, predloženega Sodišču, je razvidno, da je bila ta trošarina uvedena z zakonom št. 2010-1488 z dne 7. decembra 2010 o novi ureditvi trga z električno energijo, navedenim v točki 20 te sodbe, s katerim je bil uveden nacionalni davek na končno porabo električne energije.

48 Kot je Sodišče opozorilo v točki 42 te sodbe, je člen 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, Direktive 2003/96 pomenil zgolj podrobno pravilo za uporabo sistema harmonizirane obdavčitve (glej v tem smislu sodbo z dne 27. junija 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, točka 37). Zato se Francoska republika, kar zadeva postopek v glavni stvari, ne more sklicevati na podrobno pravilo za uporabo sistema, ki v času dejanskega stanja v tej zadevi ni bil vzpostavljen.

49 Glede trditve francoske vlade, ki se nanaša na prehodno ureditev iz člena 18(10), drugi pododstavek, Direktive 2003/96, je treba opozoriti, da je treba to prehodno ureditev razlagati ozko (glej po analogiji sodbi z dne 7. decembra 2006, Eurodental, C-240/05, EU:C:2006:763, točka 54, in z dne 27. februarja 2019, Grčija/Komisija, C-670/17 P, EU:C:2019:145, točka 52). Iz besedila te določbe pa izhaja, da se prehodno obdobje, ki je v njej določeno, nanaša le na možnost, da Francoska republika prilagodi svoj sistem obdavčitve električne energije, ne pa sistema, ki se nanaša na obdavčitev energentov, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije.

50 Tako razlago člena 18(10), drugi pododstavek, Direktive 2003/96 potrjuje dejstvo, da je zakonodajalec Unije te energente izrecno vključil v prehodno ureditev iz prvega pododstavka člena 18(10), v katerem je pojasnjeno, da lahko Francoska republika uporablja popolne ali delne oprostitve ali znižanja za navedene energente in električno energijo, ki jih uporabljajo država, regionalni in lokalni organi ali drugi subjekti javnega prava.

51 Zato so se določbe o oprostitvi energentov, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije, ki so določene v tej direktivi, v prehodnem obdobju iz člena 18(10), drugi pododstavek, Direktive 2003/96 lahko v celoti uporabljale za Francosko republiko.

52 Kot je Sodišče že poudarilo, je zakonodajalec Unije, ko je želel državam članicam omogočiti, da odstopajo od sistema obvezne oprostitve, ki je bil uveden z Direktivo 2003/96, to določil izrecno, in sicer v členu 14(1)(a), drugi stavek, te direktive, v skladu s katerim lahko države članice obdavčijo energente, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije, iz razlogov, povezanih z varstvom okolja, in v členu 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, navedene direktive, v skladu s katerim morajo države članice, ki določijo oprostitev za električno energijo, ki jo proizvedejo majhni proizvajalci električne energije, obdavčiti energente, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije (sodba z dne 7. marca 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, točka 27).

53 Tako je iz sistematike Direktive 2003/96 razvidno, da je, razen teh dveh posebnih primerov, obvezna oprostitev energentov, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije, iz člena 14(1)(a), prvi stavek, te direktive državam članicam naložena brezpogojno (sodba z dne 7. marca 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, točka 28).

54 Ob upoštevanju vseh navedenih preudarkov je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, Direktive 2003/96 razlagati tako, da Francoska republika oprostitve – ki v skladu s to določbo velja za majhne proizvajalce električne energije, če so energenti, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije, ob odstopanju od člena 14(1)(a) te direktive obdavčeni – ni smela uporabiti v prehodnem obdobju, ki ji je bilo v skladu s členom 18(10), drugi pododstavek, navedene direktive odobreno do 1. januarja 2009 in v katerem ta država članica ni vzpostavila sistema obdavčitve električne energije, določenega v tej direktivi.

Drugo vprašanje

55 Ob upoštevanju odgovora na prvo vprašanje o drugem vprašanju ni treba odločati.

Stroški

56 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 21(5), tretji pododstavek, drugi stavek, Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije je treba razlagati tako, da Francoska republika oprostitve – ki v skladu s to določbo velja za majhne proizvajalce električne energije, če so energenti, ki se uporabljajo za proizvodnjo te električne energije, ob odstopanju od člena 14(1)(a) te direktive obdavčeni – ni smela uporabiti v prehodnem obdobju, ki ji je bilo v skladu s členom 18(10), drugi pododstavek, navedene direktive odobreno do 1. januarja 2009 in v katerem ta država članica ni vzpostavila sistema obdavčitve električne energije, določenega v tej direktivi.